

Arbetsmiljöverket
Enheten för kemiska, mikrobiologiska och fysikaliska faktorer
112 79 Stockholm
Marie Cardfelt

Stockholm
2017-12-15

Ert dnr
2016/038339

Vårt dnr
2017/148

Remissvar angående förslag till föreskrifter om ändring av Arbetsmiljöverkets föreskrifter om kemiska arbetsmiljörisker

Näringslivets Regelnämnd NNR har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

Arbetsmiljöverket föreslår ändring i sina föreskrifter om kemiska arbetsmiljörisker så att märkningen av rörledningar ska få placeras utifrån vad som är lämpligt med hänsyn till förhållandena på platsen istället för att en märkning alltid ska vara synlig. Produktnamn får ersättas med annan identifierande beteckning. Exempelvis framgår av det föreslagna rådet till § 20 att om det finns färgindikering på en ledning så får mellanrummet mellan de vanliga märkningarna vara större om det inte innebär en ökad risk.

Problembeskrivning

Arbetsmiljöverket beskriver hur företrädare för industrin har uppmärksammat Verket på hur oproportionerligt och kostsamt det nu gällande regelverket för märkning har slagit (att märkning alltid ska vara synlig när man befinner sig längs ledningen) i synnerhet när det gäller tryckluftsledningar. NNR menar att problemet är väl beskrivet och att förslaget ser ut att kunna innebära en förbättring för företagen och en bättre avvägning mellan kostnaden för företagen att uppfylla regelverket och nyttan (riskminskningen) med de krav som ställs.

Konsekvenser

När det gäller konsekvenserna av förslaget noterar NNR att Arbetsmiljöverket gjort relativt noggranna och trovärdiga beräkningar av kostnadsminskningar för företagen, till följd av de föreslagna ändringarna.

NNR saknar dock en konsekvensbeskrivning av sanktionsavgiften i § 20. Sanktionsavgiften ska enligt förslaget till föreskrift slå till omedelbart och med full kraft vid minsta miss i märkning av ledningar. Eftersom sanktionsavgiften är beroende av antalet anställda blir avgiften särskilt kraftfull vid små misstag i stora företag med många ledningar. Eftersom sanktionsavgifter innebär ett strikt ansvar för arbetsgivaren (företaget), måste stränga krav på reglernas utformning ställas, om inte företagets rättssäkerhet ska urholkas. NNR anser att regeln i § 20 inte uppfyller dessa stränga krav. Regeln med det subjektiva begreppet lämpligt/olämpligt mellanrum är otydlig och svår att tolka och tillämpa för en arbetsgivare.

Dessutom menar NNR att sanktionsregeln inte bara är tillämplig på § 20 utan också på § 18. Hänvisningen till § 18 i § 20 får denna effekt. Detta innebär att de oklara reglerna i § 18, om att ledningar som innehåller den lägre riskgraden ”kemiska riskkällor” ska vara märkta så att man ”klart” kan identifiera innehållet, också är underkastade sanktionsavgift enligt § 20.

Det blir omöjligt att bedöma om man har överträtt reglerna i § 18 och/eller § 20 och därmed riskerar sanktionsavgift. Reglerna brister i förutsebarhet. Detta är konsekvenser av förslaget som måste beskrivas och kostnadsberäknas i utredningen för att beslut om införande ska kunna fattas.

NNR noterar också angående konsekvenser av regleringsförslaget att det finns en skillnad i definition av flampunktgräns för brandfarligt kemiskt ämne i en rörledning. Enligt CLP-förordningen (EG) nr 1272/2008 ska ett ämne ha en flampunktgräns på 60 grader eller lägre för att betecknas som brandfarlig vara. MSB har å andra sidan kvar sin gräns på 100 grader eller lägre som flampunktgräns för att betecknas som brandfarlig vara. Dessutom kan andra faktorer än flampunkten ha betydelse när man exempelvis svetsar i närheten av en ledning (exempelvis termisk tändtemperatur). Exempelvis kan dieselbränslen med diverse vegetabiliska innehåll i låginblandning under vissa betingelser ha en flampunktgräns över 60 grader och trots detta vara mycket brandfarliga. Dessa skillnader/problem kan få betydelse vid tillämpningen av regelverket och behöver därför beskrivas i konsekvensutredningen innan beslut kan fattas.

Slutsats

NNR finner att konsekvensutredningen saknar vissa delar som behöver kompletteras innan Arbetsmiljöverket går vidare med förslaget för beslut.

Näringslivets Regelnämnd NNR

August Liljeqvist